

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8722/2561

นาย น.โจทก์ นาย ร. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1375, ป.วิ.พ. มาตรา 176, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 51, ป.พ.พ. มาตรา 448, ป.อ. มาตรา 365, ป.อ. มาตรา 95, ป.อ. มาตรา 90, ป.วิ.อ. มาตรา 46, ป.วิ.อ. มาตรา 47, ป.พ.พ. มาตรา 424, ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.วิ.พ. มาตรา 249

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ต่อมาจำเลยทั้งสามบุกรุกเข้าไปล้อมรั้วและรื้อบ้านของโจทก์ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินพิพาท โจทก์ห้ามปรามแล้วแต่จำเลยทั้งสามไม่ฟัง ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์และให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย จำเลยทั้งสามให้การว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ของโจทก์แต่เป็นของ ข. เป็นของจำเลยที่ 3 โดยซื้อมาจาก ข. ตามคำให้การของจำเลยทั้งสามจึงไม่มีปัญหาเรื่องการแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์ จึงไม่มีการอ้างสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 1375 วรรคสอง เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่ในที่ดินของผู้อื่นเท่านั้น การที่จำเลยทั้งสามยกเหตุเป็นข้อต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ 3 จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทว่าโจทก์ฟ้องเอาคืน ซึ่งการครอบครองเกิน 1 ปี หรือไม่ การที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสามโดยกล่าวหาว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันบุกรุกเข้าไปในเขตที่ดินและรื้อบ้านพิพาทกับตัดโค่นทำลายพืชผลอาสินของโจทก์ที่ปลูกไว้รอบบ้านแล้วล้อมรั้วรอบเขตที่ดินและบ้านพิพาทไม่ให้โจทก์และครอบครัวอยู่อาศัยใช้ประโยชน์ในที่ดินและบ้านพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินของโจทก์ เป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดทางอาญาร่วมและทำให้เสียทรัพย์สินกับความผิดทางแพ่งฐานละเมิดรวมกันมา โจทก์จึงอาศัยมูลคดีอาญาร่วมและทำให้เสียทรัพย์สินฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิดชอบแพ่งฐานละเมิดได้ ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา และการที่โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีอาญาร่วมและทำให้เสียทรัพย์สินแล้วถอนฟ้องไปก่อนที่โจทก์จะฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้ ซึ่งมีผลให้คู่ความกลับสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นฟ้องทางอาญาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 176 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 จึงไม่มีคดีอาญาค้างพิจารณาอยู่ในศาลและศาลยังมีได้มีคำพิพากษาในส่วนอาญา เมื่อมูลคดีนี้ถือว่ายังไม่มีผู้ใดฟ้องจำเลยทั้งสามทางอาญาสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายที่จะฟ้องทางแพ่งเนื่องจากความผิดทางอาญาย่อมต้องบังคับตามกฎหมายที่กำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายเรื่องอายุความฟ้องคดีอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา 448 วรรคสอง เมื่อความผิดทางอาญาที่โจทก์บรรยายฟ้องมาเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทและความผิดฐานบุกรุกที่ได้ร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีกำหนดโทษจำคุกสูงที่สุดไม่เกิน 5 ปี ตาม ป.อ. มาตรา 365 (2) อายุความฟ้องคดีอาญาจึงมีกำหนด 10 ปี ตาม ป.อ. มาตรา 95 (3) จึงต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดบังคับแก่คดีนี้ตาม ป.อ. มาตรา 90 และเมื่อคำนวณนับแต่วันกระทำความผิดถึงวันฟ้องยังไม่เกิน 10 ปี คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ กรณีไม่มีการฟ้องคดีอาญาย่อมไม่มีข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาอันถึงที่สุดที่จะนำไปถือตามในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา 46 คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งคดีนี้จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้

กระทำความผิดทางอาญาหรือไม่ และในการพิพากษาคดี ข้อความรับผิดเพื่อละเมิดและกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ศาลไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาอันว่าด้วยการที่จะต้องรับโทษ และไม่จำเป็นต้องพิเคราะห์ถึงการที่ผู้กระทำความผิดต้องคำพิพากษาลงโทษทางอาญาหรือไม่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 47 วรรคหนึ่ง และ ป.พ.พ. มาตรา 424 เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าที่ดินและบ้านพิพาทเป็นของโจทก์ และไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสามสามารถอ้างสิทธิใดๆที่จะก้าวล่วงเข้าไปในเขตที่ดินและบ้านพิพาทเพื่อกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนสิทธิเหนือทรัพย์สินดังกล่าวของโจทก์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากโจทก์ การที่จำเลยทั้งสามยอมรับตามฟ้องว่า ได้เข้าไปในเขตที่ดินและรื้อบ้านพิพาทแล้วล้อมรั้วที่ดินพิพาทไม่ให้โจทก์และครอบครัวอยู่อาศัย ใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่จะได้จากยางพาราและปาล์มซึ่งโจทก์ปลูกไว้ในเขตที่ดินและบ้านพิพาท การกระทำของจำเลยทั้งสามจึงเป็นการจงใจกระทำการโดยไม่สุจริต ทั้งส่งผลโดยตรงให้ทรัพย์สินของโจทก์ได้รับความเสียหายและไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น อันเป็นความผิดฐานละเมิดต่อโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 420

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์ตามแผนที่ส่งเขยส่วนที่ระบายนี และห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเข้ามาเกี่ยวข้องอีกต่อไป กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน 758,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชดเชยค่าขาดประโยชน์จากการกรีดยางพาราและตัดผลปาล์มน้ำมันในที่ดินเดือนละ 30,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสามและบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชดเชยเงินค่าเช่าบ้านให้กับโจทก์เดือนละ 1,500 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยทั้งสามและบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษากลับให้จำเลยทั้งสามและบริวารออกไปจากที่ดินตามแผนที่ส่วนที่ระบายนี ห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเข้ามาเกี่ยวข้องอีกต่อไป และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงิน 408,500 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ 1 พฤษภาคม 2556) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และค่าเสียหายอีกเดือนละ 16,500 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งสามและบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดหนี้รวม 30,000 บาท คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความไม่ได้ฎีกาโต้แย้งรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เดิมโจทก์เป็นผู้ครอบครองที่ดินมือเปล่า เนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ ทิศเหนือติดที่ดินของนางสมฤดี ทิศใต้ติดที่ดินของนางเจริยง ทิศตะวันออกติดถนนสามท่าพรุ - ดินแดง ทิศตะวันตกติดที่ดินนางเจริยง โจทก์และครอบครัวพักอาศัยอยู่ในบ้านเลขที่ 49 ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินพิพาท และโจทก์ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยการปลูกต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพารา ต่อมาวันที่ 11 มกราคม 2553 และวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 จำเลยทั้งสามกับพวกได้นำเสาคอนกรีตเข้ามาปักล้อมที่ดินทั้ง 20 ไร่ และล้อมรั้วลวดหนามทั้งรื้อบ้านบางส่วนของโจทก์และเข้าครอบครองที่ดินของโจทก์ โดยอ้างว่าซื้อที่ดินพิพาทและบ้านดังกล่าวจากนางช่อม ภริยาโจทก์ โดยโจทก์รู้เห็นให้ความยินยอมแล้วตามสัญญาซื้อขาย 8 ฉบับ เอกสารหมาย ล.2 ถึง ล.9 โจทก์ฟ้อง

จำเลยทั้งสามเป็นคดีอาญาร่วมกันบุกรุกและทำให้เสียหาย ต่อมาได้ถอนฟ้องและภายหลังจึง ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้ คดีนี้มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า จำเลยทั้งสามได้ สิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทตามสัญญาซื้อขายดังกล่าวหรือไม่ คดีนี้โจทก์อ้างว่า สัญญาซื้อขาย ตามเอกสารหมายเลข 2 ถึง 9 เป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงิน โดยโจทก์และนางช่อม ภริยา โจทก์เบิกความยืนยันว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ซึ่งได้บุกเบิกแผ้วถางทำประโยชน์มาตั้งแต่ก่อน จดทะเบียนสมรสกับนางช่อมเมื่อปี 2514 และเบิกความถึงสาเหตุแห่งการทำสัญญาซื้อขาย ตาม เอกสารหมายเลข 2 ถึง 9 ว่าเป็นการทำแทนสัญญากู้ยืมเงินในแต่ละครั้งที่นายฐานพัฒน์ บุตร โจทก์ขอกู้ยืมเงินจากจำเลยที่ 3 แต่ไม่ได้ทำสัญญากู้ไว้ โดยจำเลยที่ 3 ได้นำสัญญาซื้อขายที่ดินมา ให้ทำแทนสัญญากู้ยืมเงินอ้างว่าเนื่องจากเป็นการกู้ยืมนอกระบบซึ่งจำเลยที่ 3 คิดดอกเบี้ยใน อัตราร้อยละ 20 บาทต่อเดือน หากมีการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนแล้วจำเลยที่ 3 ก็จะคืน สัญญาซื้อขายที่ทำไว้แทนสัญญากู้ยืมเงินนั้นให้เพราะจำเลยที่ 3 ไม่ได้มีเจตนาจะผูกพันตาม สัญญาซื้อขายดังกล่าว โดยมีนายฐานพัฒน์ บุตรโจทก์เบิกความถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการ ทำสัญญาซื้อขายดังกล่าว สัญญาซื้อขายตามเอกสารหมายเลข 2 ซึ่งระบุว่ามีการตกลงขายที่ดิน ภ.บ.ท. 5 เลขสำรวจ 131/2549 จำนวน 5 ไร่ เป็นเงิน 800,000 บาท นั้นเป็นการทำแทนการกู้ยืม เงินที่พยานไปขอกู้ยืมจากจำเลยที่ 3 จำนวน 50,000 บาท จึงคิดเป็นร้อยละ 10,000 บาท แต่ด้วย ความไว้วางใจเห็นเป็นญาติสนิท และจำเลยที่ 3 บอกว่าเนื่องจากเป็นการกู้ยืมนอกระบบจึงให้ ทำหนังสือสัญญาซื้อขายแทนไม่มีผลใดๆ เกี่ยวกับที่ดินที่ระบุว่ามีการซื้อขาย โดยจำเลยที่ 3 ให้ พยานนำสัญญาซื้อขายที่ยังไม่มีการกรอกข้อความไปให้โจทก์หรือนางช่อมลงลายมือชื่อ พยานจึง นำเอกสารดังกล่าวไปให้นางช่อมลงลายมือชื่อในช่องผู้ขายและให้โจทก์ลงลายมือชื่อในช่องพยาน แล้วนำกลับมาที่บ้านจำเลยที่ 3 โดยพยานเป็นผู้กรอกข้อความในสัญญาดังกล่าว พยานได้รับเงิน ไปเพียง 50,000 บาท ตามที่กู้ยืมโดยไม่ได้รับเงินจำนวน 800,000 บาท และจำเลยที่ 3 คิดดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี ซึ่งหลังจากนั้น 20 วัน พยานก็ได้นำเงิน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยไปคืน จำเลยที่ 3 ที่บ้านและขอคืนหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินตามเอกสารหมายเลข 2 กลับมา จำเลยที่ 3 รับเงินดังกล่าวไปแต่ยังไม่คืนสัญญาซื้อขายที่ดินดังกล่าวให้โดยอ้างว่าที่บ้านยังยุ่งอยู่ พยาน ไว้วางใจจำเลยที่ 3 จึงไม่นำสัญญาซื้อขายดังกล่าวกลับคืนมาในวันนั้น สำหรับสัญญาซื้อขาย ตามเอกสารหมายเลข 3, 6, 7 และ 8 ก็ทำในลักษณะเดียวกันเพียงแต่ตามสัญญาซื้อขาย เอกสารหมายเลข 6 และ 8 พยานได้ปลอมลงลายมือชื่อของนางช่อมในช่องผู้ขาย ต่อมาวันที่ 21 มิถุนายน 2552 พยานได้นำต้นเงิน 40,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย 8,000 บาท ที่กู้ยืมไปตามเอกสาร หมายเลข 9 ไปคืนให้แก่จำเลยที่ 3 แต่ไม่พบ จึงได้ไปพบจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรจำเลยที่ 3 และอยู่ บ้านตรงข้ามกับบ้านจำเลยที่ 3 เพื่อฝากคืนเงินดังกล่าว แต่ครั้งนี้พยานรู้สึกไม่สบายใจเนื่องจาก จำเลยที่ 3 ยังไม่ได้คืนสัญญาซื้อขายเอกสารหมายเลข 2, 3, 6, 7 และ 8 กลับคืน จึงขอให้ จำเลยที่ 2 ทำหลักฐานการคืนเงินกู้ครั้งนี้ให้ จำเลยที่ 2 นำสัญญากู้ยืมเงินมาให้พยานกรอก ข้อความเพื่อเป็นหลักฐานการคืนเงิน 48,000 บาท โดยครั้งแรกระบุเป็นเงินกู้ 150,000 บาท แต่จำเลยที่ 2 ทักท้วงว่าสูงเกินไปขอให้ระบุแค่ 90,000 บาท จึงมีการขีดฆ่าจำนวน 150,000 บาท แล้วระบุใหม่เป็น 90,000 บาท และให้จำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อในช่องผู้กู้ก่อนที่จะส่งมอบเงิน 48,000 บาท ให้แก่จำเลยที่ 2 โดยมีสำเนาสัญญากู้มาสนับสนุน แม้ว่าเอกสารดังกล่าวเป็นสำเนาที่ เขียนโดยกระดากือปี่ (กระดากคาร์บอน) โดยมีร่องรอยแก้ไขข้อความในช่องที่ปรากฏ ลายมือชื่อจำเลยที่ 2 จากที่เป็นข้อความเป็นลายพิมพ์ว่าผู้ให้กู้ เป็นขีดฆ่าออกแล้วเขียนว่าผู้กู้ แต่

ข้อความที่แก้ไขดังกล่าวก็สอดคล้องกับข้อความในสัญญาข้อ 1 ที่ระบุไว้ชัดเจนว่าจำเลยที่ 2 ได้กู้เงินของนายฐานพัฒน์เป็นจำนวนเงิน 90,000 บาท ทั้งจำเลยที่ 2 ก็เบิกความรับว่าจำเลยที่ 2 ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าวจริง ส่วนที่จำเลยที่ 2 เบิกความบ้ายเบี่ยงว่าจำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อไว้ในฐานะผู้ให้กู้ แต่นายฐานพัฒน์ชี้มาคำว่าผู้ให้กู้ แล้วเขียนแก้ไขเป็นผู้กู้ ชัดแย้งกับข้อความในสัญญาข้อ 1 จึงไม่มีเหตุผลน่ารับฟัง เชื่อว่าเหตุที่จำเลยที่ 2 ทำสัญญากู้ระบุว่าจำเลยที่ 2 กู้ยืมเงินจากนายฐานพัฒน์เป็นไปตามคำเบิกความของนายฐานพัฒน์ ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อความในสัญญาซื้อขายที่ดินเอกสารหมายเลข 2 และ 3 ซึ่งลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2549 และวันที่ 21 มิถุนายน 2550 ตามลำดับระบุเพียงเนื้อที่ทำการซื้อขายจำนวน 5 ไร่ ในราคา 800,000 บาท และเนื้อที่ 3 ไร่ ในราคา 500,000 บาท ตามลำดับ โดยไม่ได้ระบุแนวอาณาเขตที่ดินที่ซื้อขายแต่ละครั้งให้ปรากฏแน่ชัดว่ามีอาณาเขตติดที่ดินใดบ้าง ซึ่งตามปกติย่อมเป็นข้อสาระสำคัญที่อยู่ในวิสัยของบุคคลทั่วไปที่ทำการซื้อขายที่ดินจะต้องคำนึงถึงเพื่อไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งเรื่องตำแหน่งที่ดินที่ทำการซื้อขาย จึงถือเป็นข้อพิรุธ ส่วนที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 เบิกความอ้างว่าในการทำสัญญาซื้อขายที่ดินแต่ละครั้ง โจทก์เป็นคนรังวัดปักเขตแบ่งแยกที่ดินและส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลยที่ 3 ตามเนื้อที่ในสัญญาซื้อขายทุกครั้งนั้น กลับปรากฏว่าจำเลยทั้งสามเพิ่งเข้าไปทำรั้วเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2553 ทั้งราคาซื้อขายที่ดินทั้งสองครั้งดังกล่าวมีราคาสูงถึง 800,000 บาท และ 500,000 บาท ซึ่งจำเลยที่ 3 เบิกความตอบคำถามค้านทนายโจทก์ถึงที่มาของเงินที่นำมาซื้อว่าจำเลยที่ 3 กู้มาจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยจำเลยที่ 3 มีเอกสารในการจัดหาเงินซึ่งหมายถึงสัญญากู้แต่ไม่ได้นำมาแสดงต่อศาล จึงเป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือ และที่จำเลยที่ 3 เบิกความกล่าวอ้างว่าเหตุที่ทำให้สัญญาซื้อขายที่ดินตามเอกสารหมายเลข 2 ถึง 3 กับนางช่อม เพราะได้รับการบอกเล่าจากนายบุญเอก ไม่ทราบชื่อสกุล ซึ่งเป็นหลานของนางช่อมว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของนางช่อมนั้น ก็เป็นการเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดมาสนับสนุนเช่นกัน ซึ่งในเรื่องนี้โจทก์และนางช่อมเบิกความยืนยันว่าโจทก์เป็นผู้บุกเบิกแผ้วถางทยอยทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวมาตั้งแต่อายุ 17 ปี โดยโจทก์เป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินทั้ง 20 ไร่ ดังกล่าวมาก่อนที่จะได้นางช่อมเป็นภริยาโดยมีการจดทะเบียนสมรสกันในปี 2514 ซึ่งตามสำเนาทะเบียนสมรสระบุว่าโจทก์กับนางช่อมจดทะเบียนสมรสกัน เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2514 และตามสำเนาทะเบียนบ้านระบุว่าโจทก์ได้เข้ามาอยู่อาศัยในบ้านเลขที่ 49 อันเป็นบ้านพิพาทตั้งแต่ปี 2499 แม้ไม่ได้ระบุว่าโจทก์อยู่อาศัยในบ้านดังกล่าวในฐานะเจ้าบ้านก็หาทำให้เป็นข้อพิรุธทำให้คำเบิกความของโจทก์ดังกล่าวต้องเสียหายจนไม่มีน้ำหนักน่าเชื่อถือดังที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างมาในฎีกา ทั้งจำเลยที่ 3 ก็เบิกความตอบคำถามค้านทนายโจทก์ว่านางช่อมเป็นคนพื้นเพอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเช่นเดียวกับจำเลยที่ 3 และนางช่อมได้เข้ามาอยู่ในจังหวัดกระบี่ภายหลังสมรสกับโจทก์ จึงเชื่อสมกับคำเบิกความของโจทก์และนางช่อม ทำให้มีน้ำหนักน่ารับฟังได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินและบ้านพิพาทมาก่อนที่จะจดทะเบียนสมรสกับนางช่อม และเมื่อพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ของจำเลยที่ 3 ตามคำเบิกความของนายฐานพัฒน์ที่ว่าจำเลยที่ 3 มีความสนิทสนมเหมือนญาติกับพยานและพยานทราบว่าจำเลยที่ 3 ปลอมเงินกู้ธนาคารไปขอความช่วยเหลือเพราะพยานต้องการเงินไปทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งจำเลยที่ 3 ก็ตกลงให้ความช่วยเหลือในการให้เงินกู้ แต่จำเลยที่ 3 ให้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินแทนสัญญากู้โดยจำเลยที่ 3 นำหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินที่ยังไม่มีการกรอกข้อความมาให้พยานแล้วบอกให้พยานนำไปขอลายเซ็น (ลายมือชื่อ) จากบิดาหรือมารดา

แล้วนำมาให้จำเลยที่ 3 พยานจึงนำสัญญาซื้อขายที่ดินตามเอกสารหมายเลข 2 ไปให้นางช่อมลงลายมือชื่อในช่องผู้ขายและให้โจทก์ลงลายมือชื่อในช่องพยานแล้วนำกลับมาให้จำเลยที่ 3 โดยพยานเป็นผู้กรอกรายละเอียดในสัญญาดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบข้อพิพาทของสัญญาดังกล่าวที่ไม่มีการระบุแนวอาณาเขตที่ดินติดต่อให้แจ้งชัดถึงตำแหน่งที่ดินที่ทำการซื้อขาย จึงน่าจะเชื่อว่าการที่จำเลยที่ 3 ไม่ได้ใส่ใจให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเนื่องจากมิได้มีเจตนาทำสัญญาซื้อขายที่ดินกันจริงโดยเป็นการทำแทนสัญญาและเมื่อมีการลงลายมือชื่อนางช่อมในสัญญาซื้อขายตามเอกสารหมายเลข 2 จึงเป็นที่มาของการที่ต้องให้มีลายมือชื่อนางช่อมในฐานะผู้ขายในสัญญาซื้อขายตามเอกสารหมายเลข 3 ถึง 9 เพราะเป็นที่ดินแปลงเดียวกันในลักษณะทยอยซื้อ พยานหลักฐานโจทก์จึงมีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานจำเลยทั้งสาม ส่วนที่จำเลยทั้งสามอ้างในฎีกาว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นของนางช่อมโดยเมื่อประมาณปี 2533 นางช่อมได้พิพาทเป็นคดีฟ้องร้องพี่น้องของนางช่อม โดยในคดีดังกล่าวนางช่อมกล่าวอ้างในคำฟ้องว่า เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2531 นางช่อมโจทก์คดีนี้และบุตรได้ช่วยกันแผ้วถางที่ดินซึ่งในที่สุดคดีดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค 3 ได้อ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2535 ให้นางช่อมมีสิทธิครอบครองในที่ดินที่กล่าวอ้างในคำฟ้องในส่วนตามใบจองของนายมีง ซึ่งมีเนื้อที่ 32 ไร่ ตามสำเนาคำพิพากษามายเลขคดีแดงที่ 1534/2535 ที่แนบท้ายฎีกาของจำเลยทั้งสาม แต่ต่อมาคงเหลือที่ดินเพียง 20 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินพิพาท ในทำนองว่าที่ดินพิพาทในคดีนี้เป็นแปลงเดียวกับที่ดินพิพาทในคดีดังกล่าวนั้น เป็นข้อเท็จจริงซึ่งเพิงยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นฎีกา จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง (เดิม) ซึ่งใช้บังคับขณะฟ้องคดี ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย และที่จำเลยทั้งสามอ้างในฎีกาว่า โจทก์นำคดีมาฟ้องเอาคืนซึ่งการครอบครองเมื่อพ้น 1 ปี นับแต่ถูกแย่งการครอบครองซึ่งจำเลยทั้งสามได้ให้การต่อสู้ในประเด็นนี้ไว้แล้ว เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ต่อมาจำเลยทั้งสามได้บุกรุกเข้าไปล้อมรั้วและรื้อบ้านของโจทก์ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินพิพาท โจทก์ห้ามปรามแล้วแต่จำเลยทั้งสามไม่ฟังทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์และให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย จำเลยทั้งสามให้การว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ของโจทก์แต่เป็นของนางช่อม เป็นของจำเลยที่ 3 โดยซื้อมาจากนางช่อม ตามคำให้การของจำเลยทั้งสามจึงไม่มีปัญหาเรื่องการแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์ จึงไม่มีการอ้างสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1375 วรรคสอง เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่ในที่ดินของผู้อื่นเท่านั้น การที่จำเลยทั้งสามยกเหตุเป็นข้อต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ 3 จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทว่าโจทก์ฟ้องเอาคืนซึ่งการครอบครองเกิน 1 ปีหรือไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า สัญญาซื้อขายที่ดินตามเอกสารหมายเลข 2 ถึง 9 เป็นนิติกรรมอำพรางการกู้ยืมเงิน จำเลยที่ 3 ไม่อาจนำมาใช้อ้างสิทธิตามคำให้การของจำเลยทั้งสามและฟังว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดิน พิพากษาให้จำเลยทั้งสามและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท ห้ามจำเลยทั้งสามและบริวารเข้ามาเกี่ยวข้องนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยทั้งสามในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามต่อไปว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ โดยจำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันบุกรุกเข้าไปในที่ดินของโจทก์วันที่ 11 มกราคม 2553 และวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 ซึ่งเป็นวันที่โจทก์รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อนับถึงวันฟ้องวันที่ 1 พฤษภาคม 2556 เป็นเวลาเกิน 1 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความนั้น เห็นว่า การที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยทั้งสามโดยกล่าวหาว่าจำเลยทั้ง

สามร่วมกันบุกรุกเข้าไปในเขตที่ดินและรื้อบ้านพิพาทกับตัดโค่นทำลายพืชผลอาสินของโจทก์ที่ปลูกไว้รอบบ้านแล้วล้อมรั้วรอบเขตที่ดินและบ้านพิพาทไม่ให้โจทก์และครอบครัวอยู่อาศัย ใช้ประโยชน์ที่ดินและบ้านพิพาทซึ่งเป็นทรัพย์สินของโจทก์โดยไม่ยำเกรงต่อกฎหมายบ้านเมืองนั้น เป็นการกล่าวอ้างว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันกระทำความผิดทางอาญารฐานบุกรุกและทำให้เสียทรัพย์กับความผิดทางแพ่งฐานละเมิดรวมกันมา โจทก์จึงอาศัยมูลคดีอาญารฐานบุกรุกและทำให้เสียทรัพย์ฟ้องจำเลยทั้งสามให้รับผิดทางแพ่งฐานละเมิดได้ ฟ้องของโจทก์คดีนี้จึงเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา และการที่โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีอาญารฐานบุกรุกและทำให้เสียทรัพย์แล้วถอนฟ้องไปก่อนที่โจทก์จะฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้ ซึ่งมีผลให้คู่ความกลับสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นฟ้องทางอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 176 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 จึงไม่มีคดีอาญาค้างพิจารณาอยู่ในศาลและศาลยังมีคำพิพากษาในส่วนอาญา เมื่อมูลคดีนี้ถือว่ายังไม่มีผู้ใดฟ้องจำเลยทั้งสามทางอาญา สิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายที่จะฟ้องทางแพ่งเนื่องจากความผิดทางอาญาย่อมต้องบังคับตามกำหนดเวลาดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาเรื่องอายุความฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 51 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 วรรคสอง เมื่อความผิดทางอาญาที่โจทก์บรรยายฟ้องมาเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทและความผิดฐานบุกรุกที่ได้ร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีกำหนดโทษจำคุกสูงที่สุดไม่เกิน 5 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 365 (2) อายุความฟ้องคดีอาญาจึงมีกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 (3) จึงต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 และเมื่อคำนวณนับแต่วันกระทำความผิดถึงวันฟ้องยังไม่เกิน 10 ปี คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามอีกว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันรับผิดต่อโจทก์หรือไม่เพียงใด เห็นว่า กรณีไม่มีการฟ้องคดีอาญาย่อมไม่มีข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาอันถึงที่สุดที่จะให้นำไปถือตามในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 คำพิพากษาคดีส่วนแพ่งคดีนี้จึงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดทางอาญาหรือไม่ และในการพิพากษาคดีข้อความรับผิดเพื่อละเมิดและกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้น ศาลไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญาอันว่าด้วยการที่จะต้องรับโทษ และไม่จำเป็นต้องพิเคราะห์ถึงการที่ผู้กระทำความผิดต้องคำพิพากษาลงโทษทางอาญาหรือไม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 47 วรรคหนึ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 424 เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังที่วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่าที่ดินและบ้านพิพาทเป็นของโจทก์ และไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสามสามารถอ้างสิทธิใดๆ ที่จะก้าวล่วงเข้าไปในเขตที่ดินและบ้านพิพาทเพื่อกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนสิทธิเหนือทรัพย์สินดังกล่าวของโจทก์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากโจทก์ การที่จำเลยทั้งสามให้การยอมรับตามฟ้องว่า ได้เข้าไปในเขตที่ดินและรื้อบ้านพิพาทแล้วล้อมรั้วรอบที่ดินพิพาทไม่ให้โจทก์และครอบครัวอยู่อาศัย ใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่จะได้จากยางพาราและปาล์มซึ่งโจทก์ปลูกไว้ในเขตที่ดินและบ้านพิพาทต่อเนื่องนับแต่วันที่ 11 มกราคม 2553 และวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 จนถึงวันฟ้องวันที่ 1 พฤษภาคม 2556 ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามฟ้องว่าการกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นการจงใจกระทำการโดยไม่สุจริต ทั้งส่งผลโดยตรงให้ทรัพย์สินของโจทก์ได้รับ

ความเสียหายและไม่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น อันเป็นความผิดฐานละเมิดต่อโจทก์ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า ภายหลังจากจำเลยทั้งสาม รื้อกระเบื้องหลังคาประตูหน้าต่างบ้านของโจทก์แล้วได้ปรับปรุงบ้านของโจทก์ดีกว่าเดิมจึงไม่มี ความเสียหายในส่วนที่เกี่ยวกับตัวบ้าน ส่วนค่าเช่าบ้านและรายได้จากยางพาราและปาล์มนั้น พยานหลักฐานของโจทก์ไม่น่าเชื่อว่ามี การเช่าบ้านกันจริง และผลผลิตต่อเดือนของยางพาราและ ปาล์มน้ำมันไม่คงที่แน่นอนทำนองว่าศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์สูงเกิน จริงนั้น เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 47 วรรคสอง ได้กำหนด หลักการในการกำหนดราคาทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งให้จำเลยใช้แก่ผู้เสียหายนั้น ให้ศาลกำหนดตาม ราคาอันแท้จริง ส่วนจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนอย่างอื่นที่ผู้เสียหายจะได้รับนั้น ให้ศาล กำหนดให้ตามความเสียหายแต่ต้องไม่เกินค่าขอ ปรากฏข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของคู่ความ ทั้งสองฝ่ายว่า นับตั้งแต่จำเลยทั้งสามบุกรุกเข้าไปในเขตที่ดินและรื้อกระเบื้องหลังคา ประตู และ หน้าต่างบ้านพิพาทพร้อมกับล้อมรั้วรอบเขตที่ดินและบ้านพิพาทแล้ว จำเลยทั้งสามก็ไม่ได้ให้โจทก์ และครอบครัวเข้าไปในเขตที่ดินและบ้านพิพาทอีก และโจทก์มีสัญญาเช่าบ้านกับพยานบุคคลผู้ ให้เข้ามาเบิกความยืนยันการเช่า ทั้งราคาค่าเช่าก็กำหนดกันเพียงเดือนละ 1,500 บาท ซึ่งจำเลยทั้ง สามก็ไม่ให้การต่อสู้และนำสืบโต้แย้งว่าโจทก์และครอบครัวมีบ้านหลังอื่นอยู่อาศัยโดยไม่ต้องเช่า หรือความจริงไม่มีการเช่าและราคาค่าเช่ากำหนดสูงเกินความจริงอย่างไร พยานหลักฐานของ โจทก์จึงมีน้ำหนักรับฟังได้ ส่วนค่าเสียหายของตัวบ้านที่ถูกรื้อนั้น เมื่อพิจารณาจากรูปถ่ายสภาพ บ้านก่อนและหลังถูกรื้อนั้นมีความชัดเจนว่ามีความเสียหายมากพอสมควร ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดค่าเสียหาย 100,000 บาท จึงเชื่อว่าไม่เกินความเสียหายแท้จริง ที่จำเลยทั้งสามปรับปรุง ภายหลังจากนั้นตามรูปถ่ายก็เป็นไปเพื่อการใช้ประโยชน์ของจำเลยทั้งสามเอง ย่อมไม่อาจนำมา คำนวณหักกลบลบกันกับผลที่จำเลยทั้งสามได้กระทำให้แล้วก่อนนั้นได้ สำหรับค่าขาดประโยชน์ จากรายได้ในผลผลิตยางพาราอายุ 8 ปี พื้นที่ 15 ไร่ กับปาล์มน้ำมันอายุ 17 ปี พื้นที่ 5 ไร่ นั้น แม้ ความจริงผลผลิตอาจจะไม่เท่ากันทุกเดือนและจำนวนไร่อาจไม่เต็มพื้นที่ดังที่จำเลยทั้งสามฎีกา แต่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดให้เดือนละ 15,000 บาท เป็นการกำหนดโดยใช้ค่าเฉลี่ยคำนวณเป็น รายได้ต่อเดือนในลักษณะเพื่อให้มีความชัดเจนแน่นอนในการบังคับตามคำพิพากษา และเชื่อว่าไม่ เกินความเสียหายแท้จริงเช่นกัน ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยทั้งสามในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พศวัจน์ กนกนาก · ทองธาร เหลืองเรืองรอง · สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8722/2561>